

L'opinió dels pares

Entrevista a JOSEP REAL

President de FAPA (Federació Provincial d'Associacions de Pares d'Alumnes de València)

Tomàs Josep Llopis

P.-En primer lloc, ¿quina valoració en fa la Federació del Projecte per a la Reforma de l'Ensenyament presentat pel Ministeri?

R.-Nosaltres, després dels debats que hem realitzat, hem constatat unànimement la necessitat de la Reforma del Sistema Educatiu. Malgrat l'indubtable avanç que s'ha produït els darrers anys, existeixen deficiències en el nostre sistema educatiu a tots els nivells:

— Educació infantil: concepció de «guarderia», amb manca de continguts educatius i personal no qualificat. Manca de places.

— EGB (molt especialment al cicle superior): programes sobrecarregats de continguts i poc adaptats a les necessitats dels alumnes, impartits per professors deficientment formats i recolzats. Problemes per assolir equips coherents i estables de docents.

— BUP, COU, FP: Manca de places i de diversificació. Desconnexió dels continguts, excessivament memorístics, de l'entorn sociocultural i professional. Desvalorització social i professional de la FP.

Aquestes realitats i l'evolució dels sistemes educatius europeus on es ressalta el valor de l'escola comprensiva, anivelladora de les desigualtats socials i culturals, fan oportuna i imprescindible la Reforma.

P.-Al projecte es regula el nivell 0-6 anys com a part integrant del Sistema Educatiu i, per contra, no es fa obligatori, malgrat reconèixer la importància dels primers anys. ¿Quina es l'opinió dels pares al voltant de l'Educació Infantil?

R.-Nosaltres demanem que l'en-

senyament siga **obligatori dels tres als setze anys** i gratuït dels zero als divuit.

Estem d'acord amb la regulació de les Escoles Infantils. Hem abordat moltes vegades el tema i constatat el «maremàgnun» que hi ha: gran quantitat de guarderies incontrolades, en locals inadequats i personal sense qualificació. És un tema preocupant. L'Administració deu començar ja la regularització i el control del sector per fer possible la seva integració al Sistema Educatiu.

En tota l'Etapa 0-6 els Centres deuen ser independents dels Centres d'EGB. Al primer cicle (0-3) primarien els aspectes assistencials, i al segon (3-6) els educatius, però sempre interrelacionats i a càrrec de personal qualificat. Aquest personal deuria posseir una sèrie de característiques (afectiu, segur, creatiu, actiu...), una preparació de caire psicopedagògic i una formació permanent. Tot el personal deurà estar **dirigit i recolzat per un equip psicopedagògic multidisciplinar**, que supervisarà totes les tasques i la consecució dels programes.

P.-Concebiu una sèrie de professionals (educadors, mestres...) sota la direcció d'un equip de psicòlegs, pedagogs...

R.-Exactament.

P.-Caldria, per tant, habilitar unes formes d'accés a la Funció Pública per a fer possible la integració d'aquests professionals en el Sistema Educatiu.

R.-Per supost. I no sols a l'Educació Infantil. Entenem que cal tenir a cada Centre d'EGB un equip psicopedagògic complet. Les competències administratives haurà de tenir-les la Conselleria, assumint els ac-

tuals professionals i equips. S'ha de tendir a que, a banda dels equips psicopedagògics de zona, hi haja com a mínim un professional per centre.

P.-Però això sembla utòpic...

R.-Amb els mitjans actuals, sí. Però estem tots d'acord en que cal augmentar els recursos, caldria duplicar-los. I això deuria ser prioritari per al govern, sobretot per a un govern socialista, que deu distingir-se per una bona política educativa i cultural, amb recursos i amb una voluntat compensatòria de les desigualtats socials. Caldria invertir en educació el 6'5% del PIB, i no el tres i poc actual.

P.-Parlant de recursos, queda clara la necessitat de recursos econòmics, però són també importants els recursos humans, el professorat. La Reforma demana al professorat una sèrie de noves habilitats i disponibilitats (adaptacions curriculars, orientació, recolzament, tutories...), que requeriran un enorme esforç. ¿Com veieu el tema de la formació permanent del professorat?

R.-S'ha de garantir una bona formació inicial i un reciclatge permanent. Cal millorar la pedagogia, amb classes més pràctiques, amenes i comprensives, impulsant una metodologia activa, garantint la individualització de l'ensenyament. Per fer-ho possible el professorat ha de tenir una formació permanent que cal compensar-li econòmicament; d'altra manera i d'una forma voluntarista no anirem endavant. Entenem el reciclatge com una necessitat de **formació del professorat permanent, obligatòria i retribuïda.**

P.-¿Quina és la vostra opinió so-

bre la Secundària Post-Obligatòria?

R.-Encara queden molts aspectes per desenvolupar, però pot ser vàlida, i especialment l'estructura de l'Ensenyament Tècnic-Professional, on caldria remarcar alguns aspectes i suggerències: Un seguiment continu per part dels tutors de les pràctiques a les empreses, constitució

de consells socials de planificació i creació d'equips d'orientació connectats no sols amb els centres sinó també amb les empreses.

P.-¿**la participació dels pares?**

R.-Cal incrementar la participació dels pares en tot el procés educatiu. Superar les limitacions de l'actual legislació dels Consells Escolars i la situació minoritària numèricament

i tècnica dels pares. Garantir canals d'informació...

P.-**Per acabar, el desig que açò siga l'inici d'una estreta col·laboració entre la Federació d'APAs i el Col·legi de Psicòlegs, dos sectors socials que tenen molt a dir en la millora de l'Educació.**

R.-Desitge que així siga.

De reformas, rol y roles

Francesc Campos y Tomás Llopis

Asistimos a la puesta de largo de la Reforma Educativa. Y observamos sus actores y papeles (roles), el escenario (escuela), el productor (M. Economía), el director (M. Educación), la coreografía (infraestructura y recursos) y todo el aparataje de títulos, argumentos, luces y bastidores... Lamentablemente, la nueva versión del film no tiene en cuenta muchos encuadres desajustados del largometraje actual; las mejoras en el guión no van acompañadas de cambios en el presupuesto, ni incorporación de actores, ni cambio en los actores principales. De intenciones sabemos mucho; de cortes a tiempo, nada o casi nada.

La necesidad de transmitir reflexiones provocadas por acontecimientos aceleradamente puestos a nuestra disposición, mirando más allá de los propios (y legítimos) intereses es el hilo conductor de este artículo.

El tema central de la reflexión sería la Psicología y los psicólogos en el entramado del Sistema Educativo y los elementos de acalorada discusión serían su forma de acceso, el ejercicio mismo de la profesión y la evaluación de lo hasta ahora hecho. A primera vista, el orden de la discusión no debería implicar conflictividad.

El hilo conductor de la discusión estaría centrado en los siguientes aspectos: El ejercicio profesional de la psicología y la capacitación para el mismo; los medios de acceso al ejercicio público de la profesión; la evaluación y el control de la profesión; la corrección de desajustes y los problemas de marco de intervención

(escenario) y relación con otros actores (interdisciplinariedad-interprofesionalidad).

La nueva versión del film se enmarca en la LOSE, la carrera docente, la titulación en psicopedagogía y la incidencia de todo ello en los modelos de intervención.

La Psicología es una carrera joven en España y, como en cualquier otra, la formación básica y la titulación la otorga la Universidad. En ella se entrena en el estudio científico del comportamiento humano, la adquisición de técnicas de observación, las técnicas de modificación comportamental y todo el bagaje de conocimientos teóricos y prácticos acreditados por la licenciatura en Psicología. Luego, la primera condición para acceder al ejercicio público de la profesión debe ser la posesión del correspondiente título y la segunda, la comprobación de la competencia (examen, concurso...). Precisamente en estas premisas básicas y, a nuestro juicio, suficientes se fundamenta el desconcierto a que nos somete la Administración a los psicólogos al añadir una condición para nuestra integración en el sistema educativo: ser funcionario docente.

¿Qué es la docencia? ¿Quién está en condiciones de ejercerla? ¿Qué reconocimiento se otorga a sus profesionales? Las respuestas nos dan un nuevo marco donde se inserta la orientación, el psicólogo y la psicología en la escuela:

1. Para la docencia se considera conveniente poseer conocimientos de psicología. Pero, el rol del docente no es el de psicólogo escolar.

2. En la situación actual, puede

acceder a la docencia cualquier profesional (con titulación media o superior, aunque no sea profesor de EGB) que demuestre su competencia en un examen.

3. Una vez dentro, se espera que el docente sirva para todo o casi todo. Sobre todo, si acumula diferentes títulos.

4. La posesión de títulos no debería implicar el solapamiento de funciones, a no ser que se justifique la rentabilidad del docente por su disponibilidad administrativa para ejercer funciones y roles distintos a aquellos a los que accedió.

Sin presuponer que la posesión de un título signifique automáticamente la capacidad para el ejercicio de una profesión, habría que preguntarse, ¿es la Psicología la profesión de los psicólogos? En la actual situación del Sistema Educativo, muchos psicólogos han opositado al Cuerpo de Profesores de EGB y muchos funcionarios docentes han obtenido la licenciatura en Psicología a través del curso-puente. Esto, que en otro contexto no sería conflictivo, aquí se convierte en un refinado juego de intereses, en un conflicto de expectativas y en un riesgo de que la Psicología quede relegada a mera carrera complementaria.

Habría que preguntar y preguntarnos: ¿La titulación académica supone certificado de preparación mínima para el ejercicio profesional? Si es así, y lo es al menos en teoría, ¿por qué en la Reforma se considera un mérito y no una condición indispensable? Si la condición indispensable es la docencia para ser miembro de pleno derecho del entramado educa-